KOMISIJAS DELEĢĒTĀ REGULA (ES) 2015/1558

(2015. gada 22. jūlijs),

ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2015/1017, izveidojot ES galvojuma piemērošanas rezultātu pārskatu

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2015. gada 25. jūnija Regulu (ES) 2015/1017 par Eiropas Stratēģisko investīciju fondu, Eiropas Investīciju konsultāciju centru un Eiropas Investīciju projektu portālu, ar ko groza Regulas (ES) Nr. 1291/2013 un (ES) Nr. 1316/2013 – Eiropas Stratēģisko investīciju fonds ([1]), un jo īpaši tās 7. panta 14. punktu,

tā kā:

(1) Eiropas Investīciju bankas (EIB) projekti, kurus Eiropas Stratēģisko investīciju fonda (ESIF) ietvaros atbalsta ar ES galvojumu, būtu jānovērtē saskaņā ar EIB novērtēšanas un pienācīgas pārbaudes procedūrām, tostarp 3 pīlāru pievienotās vērtības novērtējuma sistēmu ("*3PVA*").

(2) Šādu projektu novērtējums būtu jāveic, atsaucoties uz rezultātu pārskatu, kura pamatā ir EIB *3PVA*. Šāda rezultātu pārskata izmantošanai būtu jāļauj efektīvi īstenot ESIF, vienlaikus nodrošinot augstas kvalitātes novērtēšanas standartus.

(3) Rezultātu pārskats būtu jāizmanto, lai nodrošinātu to, ka ES galvojums tiek piemērots projektiem ar augstāku pievienoto vērtību.

(4) Ja EIB vadības struktūras nolemj pārskatīt EIB *3PVA*, Komisijai un EIB būtu nekavējoties jāizskata nepieciešamība pārskatīt un vajadzības gadījumā grozīt rezultātu pārskatu, ņemot vērā pārskatīto *3PVA*,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulas (ES) 2015/1017 7. pantā minētais rezultātu pārskats, kas jāizmanto ESIF Investīciju komitejai, lai nodrošinātu ES galvojuma iespējamās un faktiskās izmantošanas neatkarīgu un pārredzamu novērtējumu, ir izklāstīts šīs regulas pielikumā.

2. pants

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2015. gada 22. jūlijā

Komisijas vārdā –

priekšsēdētājs

Jean-Claude JUNCKER

([1]) OV L 169, 1.7.2015., 1. lpp.

PIELIKUMS

Rezultātu pārskats

1. **Vispārīgie principi**

Saskaņā ar Regulas (ES) 2015/1017 7. panta 7.–12. punktu izveidotā Investīciju komiteja izmanto rezultātu pārskatu ("rezultātu pārskats"), lai novērtētu tādas operācijas pievienoto vērtību, kuru EIB varētu atbalstīt saskaņā ar ES galvojumu ([1]). Minētais rezultātu pārskats būs instruments, ko Investīciju komiteja izmantos, lai ES galvojuma izmantošanā piešķirtu prioritāti operācijām, kuras uzrāda augstu vērtējumu un pievienoto vērtību. EIB aprēķina *ex ante* rezultātus un rādītājus un uzrauga pēc projekta pabeigšanas gūtos rezultātus. Investīciju komiteja saņem rezultātus, kas gūti attiecīgajos pīlāros, un katra rādītāja vērtību.

Rezultātu pārskatam ir četri šādi pīlāri:

— 1. pīlārs – ieguldījums ESIF politikas mērķu īstenošanā,

— 2. pīlārs – projekta kvalitāte un pamatotība,

— 3. pīlārs – tehniskais un finansiālais ieguldījums,

— 4. pīlārs – papildu rādītāji.

Ņemot vērā pīlāru skaidri noteikto piemērošanas jomu, katru pīlāru novērtē atsevišķi bez apkopošanas vienā vērtējumā. Prioritizējot projektus, Investīciju komiteja piešķir katram pīlāram līdzvērtīgu nozīmi neatkarīgi no tā, vai atsevišķo pīlāru vērtē ar noteiktu punktu skaitu vai arī to raksturo ar kvalitatīviem un kvantitatīviem rādītājiem, par kuriem nepiešķir punktus. Saskaņā ar ESIF regulas 7. panta 14. punktu Investīciju komiteja izmanto šo rezultātu pārskatu, lai nodrošinātu ES galvojuma iespējamās un faktiskās izmantošanas neatkarīgu un pārredzamu novērtējumu. Tas neskar un papildina iespējamo projektu izvērtēšanu, ko Investīciju komiteja veic saskaņā ar ESIF regulas 7. panta 7. punktu.

2. **Rezultātu pārskats**

Katru ESIF operāciju vērtē katrā no 4 pīlāriem. Vērtējumu aprēķina, balstoties uz punktiem, kas katrā pīlārā iegūti uz vairāku rādītāju pamata, izmantojot šādu skalu:

Punkti	Vērtējums 2. pīlārā	Vērtējums 1. un 3. pīlārā
0–49	Maznozīmīgs	Zems
50–99	Pieņemams	Viduvējs
100–149	Labs	Nozīmīgs
≥ 150	Izcils	Augsts

4. pīlāru veidos kvantitatīva vai kvalitatīva rakstura papildu rādītāji, kas netiks apvienoti vienā atsevišķā vērtējumā.

1. pīlārs – ieguldījums ESIF politikas mērķu īstenošanā

1. pīlārā tiek novērtēta operācijas atbilstība Regulas (ES) 2015/1017 9. panta 2. punktā izklāstītajiem ESIF vispārējiem mērķiem un ieguldījums šo mērķu īstenošanā. 1. pīlāra kopējā novērtējuma metodoloģijas pamatā ir operācijas ieguldījums, kas svārstās no vērtējuma "zems" līdz vērtējumiem "viduvējs", "nozīmīgs" un "augsts".

([1]) Rezultātu pārskats neattiecas uz operācijām, ko veic saskaņā ar Regulas (ES) 2015/1017 10. panta 2. punkta b) apakšpunktu.

Novērtējums balstās uz šādiem aspektiem:

— ieguldījums ESIF mērķu īstenošanā – visiem projektiem jāsniedz ieguldījums vismaz viena ESIF vispārējā mērķa īstenošanā. Projekti, kuru politikas prioritāte ir zema (piemēram, "neprioritārs" ceļš *TEN*), saņem zemu vērtējumu,

— galvenie mērķi – attiecībā uz katru vispārējo politikas mērķi Regulas (ES) 2015/1017 9. panta 2. punktā ir noteiktas vairākas galvenās politikas jomas, kuras tiek uzskatītas par īpaši svarīgām. Projekti šajās galvenajās politikas jomās pakāptos par vienu pakāpi vērtējuma skalā. Vērtējumā ņem vērā arī tādu projektu īpatnības, kuri nodrošina īpaši augstu ieguldījumu mērķu īstenošanā, piemēram, demonstrējumu projekti vai projekti, kas sniedz nozīmīgu ieguldījumu stratēģijas "Eiropa 2020" mērķu sasniegšanā. Vairākiem mērķiem atbilstoši projekti (tostarp horizontāli projekti, piemēram, kohēzijas un klimata jomā) saņems papildu vērtējuma pakāpes.

Tiks izmantots viens rādītājs ar četrām vērtējuma pakāpēm. Lai aprēķinātu kopējo vērtējumu, par katru vērtējuma pakāpi tiek piešķirti līdz 50 punktiem. Saskaitot punktus (nepiemērojot svērto metodi), projektu tad klasificē ar vērtējumu "zems" (mazāk par 50 punktiem), "viduvējs" (50 līdz 99 punkti), "nozīmīgs" (100 līdz 149 punkti) un "augsts" (150 punkti un vairāk).

2. pīlārs – projekta kvalitāte un pamatotība

2. pīlāru veido vairāki rādītāji, kas paredzēti operācijas kvalitātes un pamatotības izvērtēšanai. Atšķirīga pieeja tiek piemērota investīcijām individuālos projektos vai investīcijām, kas veiktas, izmantojot vairākiem saņēmējiem paredzētus starpniecības aizdevumus.

Individuālo projektu novērtējumā ir paredzēts piemērot šādus aspektus un rezultatīvos rādītājus:

— izaugsme (1. rādītājs – no 0 līdz 100 punktiem). Projekta ieguldījums ilgtspējīgā izaugsmē ir atkarīgs no tā sociālekonomiskās ietekmes izmaksu un ieguvumu ziņā. Ja iespējams, tiek aprēķināta ekonomiskā ienesīguma norma ("ERR"), izmantojot ekonomistu profesijā piemēroto paraugpraksi. Ar to ņem vērā projekta sociālekonomiskās izmaksas un ieguvumus, tostarp tā plašāko ietekmi (piemēram, pozitīva ietekme uz pētniecību, izstrādi un inovāciju, ilgtermiņa ieguvumi klimata jomā vai ietekme uz darba tirgu, vai negatīva ietekme uz vidi). Tomēr ir arī projekti, kuru *ERR* ir grūti noteikt. Piemēram, vairākās nozarēs izšķiroša nozīme ir atbilstībai ES standartiem, un svarīgākais uzdevums ir nodrošināt to, ka tiek pieņemts vismazāko izmaksu risinājums, nevis novērtēt kopējo ekonomisko atdevi (piemērs šajā saistībā ir ūdensapgāde un atkritumu apsaimniekošana). Kvalitātes novērtējumu šajās nozarēs veic, balstoties uz nozares kritērijiem. To operāciju gadījumā, kurās tiek izmantoti programmu aizdevumi, novērtējums galvenokārt balstās uz investīciju stratēģiju un projekta atbalstītāja izmantotajiem kritērijiem.

  Minimālā ienesīguma norma, kas nepieciešama EIB finansējumam, parasti ir 5 %. Standarta projekta *ERR*, kas ir 5–7 %, tiek uzskatīta par "pieņemamu", 7–10 % – par "labu", savukārt projektu, kura *ERR* ir vairāk nekā 10 %, uzskata par "izcilu". Tomēr rezultātu klasifikācijas pamatā ir arī daži ar konkrēto nozari saistīti apsvērumi. Nozares, ko pašlaik uzskata par vides ziņā mazāk ilgtspējīgākām (piemēram, konkrētus transporta veidus), tiktu finansētas tikai tad, ja no ekonomiskās intereses viedokļa tās tiek uzskatītas par "labām", kas nozīmē, ka to *ERR* ir jābūt vismaz 7 %. Turpretī tādu atlasītu projektu gadījumā, kuri dod ilgtermiņa ieguvumus klimata jomā, uzskata, ka – uz ieviestās kategorijas "maznozīmīgs" pamata – projektus ir iespējams finansēt, ja to *ERR* ir 3,5–5 %. Privātā sektora projektiem piešķirtais vērtējums to riska un ienesīguma profila dēļ ir noteikts kā "maznozīmīgs", ja peļņas norma ir 5–7 %, "pieņemams", ja peļņas norma ir 7–10 %, "labs", ja peļņas norma ir 10–15 % un "izcils", ja *ERR* pārsniedz 15 %. *ERR* tiek aprēķināta, pilnībā ņemot vērā pozitīvus un negatīvus ārējos faktorus, tostarp vides un klimata pārmaiņu aspektus. Ja ir pierādījumi, ka robežvērtība neatbilst ekonomiski pamatotam līmenim, Valde var to pielāgot, ņemot vērā ekonomisko situāciju ilgtermiņā,

— projekta atbalstītāja spējas (2. rādītājs – no 0 līdz 30 punktiem). Šīs spējas tiek novērtētas, veicot kvalitatīvu vērtējumu par projekta atbalstītāja spēju laicīgi un efektīvi īstenot projektu un ņemot arī vērā konkrēto institucionālo kontekstu un iespējamu tehnisko palīdzību, kas būtu jāsniedz. Tas ir īpaši svarīgi attiecībā uz programmu aizdevumiem, kuru gadījumā novērtē prioritāšu noteikšanas kritērijus, projekta īstenošanas un kontroles kapacitāti/spējas un uzraudzības un kontroles sistēmas, kā arī vides, konkurences un publiskā iepirkuma prasību izpildi,

— ilgtspēja (3. rādītājs – no 0 līdz 30 punktiem). Saskaņā ar EIB standartiem projektiem jābūt ne tikai ekonomiski dzīvotspējīgiem un tādējādi jāsekmē izaugsme, bet arī ilgtspējīgiem vides un sociālajā ziņā. Ir ļoti būtiski, ka tiek saglabāti augsti vides un sociālie standarti. Tie tiek novērtēti, izmantojot detalizētas vadlīnijas, kas izklāstītas Vides un sociālās prakses rokasgrāmatā ([1]),

— nodarbinātība (4. rādītājs – no 0 līdz 40 punktiem). Nodarbinātības radītājs attiecas uz nodarbinātību projekta būvniecības laikā un projekta darbības laikā. Būvniecības laikā vajadzīgo nodarbinātības līmeni aplēš, izmantojot konkrētai nozarei specifiskos koeficientus. Novērtējums par nodarbinātību projekta darbības laikā jāveic, izmantojot vērtējumu, ko sagatavojuši projekta analītiķi, kuri projektu salīdzina ar nozarē gūto pieredzi. Turpmākajā tabulā ir apkopots vērtējums, kas iedalīts pa nodarbinātību projekta būvniecības laikā un nodarbinātību projekta darbības laikā. Piemēram, projekti ar augstu nodarbinātības īpatsvaru būvniecības laikā ir inženiertehniskie būvdarbi (jo īpaši dažādās vietās notiekoši atjaunošanas darbi), kā arī darbi energoefektivitātes jomā un mežsaimniecībā. Augstāks nodarbinātības līmenis projekta darbības laikā ir raksturīgs dažiem rūpnieciskiem projektiem.

Nodarbinātība	1 punkts	20 punkti	40 punkti
Pilnslodzes ekvivalents būvniecības laikā (uz miljonu euro investīciju izmaksu)	< 3,5	3,5–7,0	> 7,0
Pilnslodzes ekvivalents projekta darbības laikā (uz miljonu euro investīciju izmaksu)	< 0,50	0,51–1,00	> 1,00

Individuālo projektu kopējo vērtējumu 2. pīlārā aprēķina, saskaitot četrās iepriekš minētajās apakškategorijās piešķirtos punktus, lai tādējādi iegūtu kopējo projekta vērtējumu, kas ir no "maznozīmīgs" (mazāk par 50 punktiem), "pieņemams" (50 līdz 99 punkti), "labs" (100 līdz 149 punkti) līdz "izcils" (150 punkti un vairāk).

Attiecībā uz "vairākiem saņēmējiem paredzētiem starpniecības aizdevumiem (*MBIL*)" 2. pīlārs sniedz novērtējumu par finanšu un citu struktūru (tostarp attīstību veicinošo iestāžu) spējām un efektivitāti darboties kā starpniekiem. Izvērtējuma pamatā ir šādi 3 neatkarīgi rādītāji:

— starpnieka spējas un stabilitāte un darbības vides kvalitāte,

— uzlabota piekļuve finansējumam un labāki finansēšanas nosacījumi, tostarp attiecībā uz galasaņēmējiem,

— nodarbinātība galasaņēmēju līmenī.

Katras kategorijas rādītajiem piešķirtie punkti tiek saskaitīti (nepiemērojot svērto metodi), lai iegūtu kopējo projekta vērtējumu, kas ir no "maznozīmīgs" (mazāk par 50 punktiem), "pieņemams" (50 līdz 99 punkti), "labs" (100 līdz 149 punkti) līdz "izcils" (150 punkti un vairāk).

3. pīlārs – tehniskais un finansiālais ieguldījums projektā

3. pīlārs attiecas uz vērtību, ko rada EIB līdzdalība un paša ESIF atbalsts, piedāvājot finanšu un nefinanšu priekšrocības, lai atbalstītu projektu. Šis specifiskais ieguldījums tiek novērtēts, izmantojot trīs rādītājus, ar kuriem mēra pievienotās vērtības papildu aspektus:

— finansiālais ieguldījums, t. i., partnera finansēšanas noteikumu uzlabojums salīdzinājumā ar alternatīviem finansējuma avotiem (procentu likmes samazinājums un/vai ilgāks aizdevumu periods),

— finanšu atvieglojumi, t. i., citu iesaistīto personu sniegtā atbalsta efektivitātes pieaugums; trešo personu resursu piesaiste, jo īpaši no privātā sektora; vēstījums citiem aizdevējiem),

— EIB ieguldījums un konsultācijas, t. i., nefinanšu pakalpojumu sniegšana ekspertu viedokļu/zināšanu pārneses veidā, lai atvieglinātu projekta īstenošanu un pastiprinātu institucionālās spējas, kā arī sniegtu konsultācijas par finansējuma struktūru. Šādas konsultācijas varētu sniegt, izmantojot Eiropas Investīciju konsultāciju centru un jebkuru citu esošo konsultāciju instrumentu (piemēram, *JASPERS*, *ELENA* vai programmas "Apvārsnis 2020" dienestu *Innovfin Advisory*) vai citus piemērotus līdzekļus kā, piemēram, projektu īstenošanas atbalstu.

([1]) http://www.eib.org/attachments/strategies/environmental_and_social_practices_handbook_en.pdf.

Katru rādītāju neatkarīgi novērtē, izmantojot EIB esošo konsekvento un labi dokumentēto metodiku, ko laiku pa laikam var grozīt. 1. pīlārā vērtējums ir no "zems" līdz "augsts". Katram rādītājam piešķirtie punkti tiek saskaitīti (nepiemērojot svērto metodi), lai šajā pīlārā iegūtu kopējo projekta vērtējumu, kas ir no "zems" (mazāk par 50 punktiem), "viduvējs" (50 līdz 99 punkti), "nozīmīgs" (100 līdz 149 punkti) līdz "augsts" (150 punkti un vairāk).

4. pīlārs – papildu rādītāji

Rezultātu pārskatu papildina ar šādiem rādītājiem, kas jāziņo par katru operāciju, lai noteiktu ESIF ietvaros veikto EIB operāciju svarīgākos starpnozaru aspektus:

— papildvērtība. Jānorāda, vai operācija ir īpaša darbība vai ierasta operācija. Ierastu operāciju gadījumā tiks sniegti sīkāki paskaidrojumi, kas pamato Regulas (ES) 2015/1017 5. pantā definēto papildvērtību,

— rādītāju kopums attiecībā uz makroekonomikas vidi, kurā projekts tiek īstenots; šis rādītāju kopums cita starpā ļauj Investīciju komitejas locekļiem novērtēt iespējamo ietekmi uz ekonomiskajām atšķirībām Savienībā un ilgtermiņa izaugsmes potenciālu: i) investīciju situācijai specifiski rādītāji; ii) potenciālā un faktiskā ražošanas apjoma starpība, ko aprēķina, balstoties uz *Ecofin* padomes apstiprināto metodiku ražošanas funkcijas novērtējumam; iii) potenciālais IKP pieaugums; iv) bezdarbam specifiski rādītāji: bezdarba līmenis, bezdarba līmeņa izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu un bezdarba līmeņa salīdzinājums ar ES vidējo rādītāju; v) aizņēmumu izmaksu kopējais rādītājs nefinanšu sabiedrībām vai (gadījumos, kad tas nav pieejams) bankas procentu likmes, ko piemēro nefinanšu sabiedrībām. Ņemot vērā šos rādītājus, Investīciju komiteja pievērš īpašu uzmanību projektiem, kas palīdz mazināt ekonomiskās atšķirības Savienībā,

— paredzamais ESIF līdzdalības multiplikatora efekts,

— piesaistītā privātā finansējuma apmērs,

— sadarbība ar valsts attīstību veicinošām bankām un atbalsts investīciju platformām,

— Eiropas strukturālo un investīciju fondu līdzfinansējums,

— citu ES instrumentu (t. i., "Apvārsnis 2020", Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments u. tml.) līdzfinansējums,

— sasniegtā energoefektivitāte (atbilstošo operāciju gadījumā),

— klimata pasākumu rādītājs (atbilstošo operāciju gadījumā).